സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (അവന്തീഖണ്ഡഃ)/രേവാ ഖണ്ഡമ്/അധ്യായഃ 048

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/fcu

അധ്യായ 48

ഉത്താനപാദ ഉവാച -

കസ്മിൻസ്ഥാനേഽവസദ്ദേവ സോഽന്ധകോ ദൈത്യപുംഗവഃ .

സർവാന്ദേവാംശ്ച നിർജിത്യ കസ്മിൻസ്ഥാനേ സമാസ്ഥിതഃ .. 48.1 ..

ശ്രീമഹേശ ഉവാച -

പ്രവിഷ്ടോ ദാനവോ യത്ര കഥയാമി നരാധിപ .

പാതാലലോകമാശ്രിത്യ കന്യാ വിധ്വംസതേ തു സഃ .. 48.2 ..

തത്ര സ്ഥിതം തം വിജ്ഞായ ചാപമാദായ കേശവഃ .

വ്യസൃജദ്ബാണമാഗ്നേയം ദഹ്യതാമിതി ചിന്തയൻ .. 48.3 ..

ദഹ്യമാനോഽഗ്നിനാ സോഽപി വാരുണാസ്ത്രം സ സംദധേ .

വാരുണാസ്ത്രേണ മഹതാ ആഗ്നേയം ശമിതം തദാ .. 48.4 ..

തതോഽസൗ ചിന്തയാമാസ കേന ബാണോ വിസർജിതഃ .

കസ്യൈഷാ പൗരുഷീ ശക്തിഃ കോ യാസ്യതി യമാലയമ് .. 48.5 ..

തതോഽന്ധകോ മൃധേ ക്രുദ്ധോ ബാണമാർഗേണ നിർഗതഃ .

സ ദൃഷ്ട്വാ ബാണമാർഗേണ ചാപഹസ്തം ജനാർദനമ് .. 48.6 ..

അന്ധക ഉവാച -
ന ശർമ ലപ്സ്യസേ ഹ്യദ്യ മയാ ദൃഷ്ട്യാഭിവീക്ഷിതഃ .
ന ശക്നോഷി തഥാ ഗന്തും നാഗഃ ശാർദൂലദർശനാത് .. 48.7 ..
ആഗച്ഛതി യഥാ ഭക്ഷ്യം മാർജാരസ്യ ച മൂഷികഃ .
ന ശക്നോഷി തഥാ യാതും സംസ്ഥിതസ്ത്വം മമാഗ്രതഃ .. 48.8 ..
അഹം ത്വാം പ്രേഷയിഷ്യാമി യമമാർഗേ സുദാരുണേ .
അഹമന്വേഷയിഷ്യാമി കില യാസ്യാമി തേ ഗൃഹമ് .. 48.9 ..
ഉപനീതോഽസി കാലേന സങ്ഗ്രാമേ മമ കേശവ .
യേ ത്വയാ നിർജിതാഃ പൂർവം ദാനവാ അപ്യനേകശഃ .. 48.10 ..
ന ഭവന്തി പുമാംസസ്തേ സ്ത്രിയസ്താശ്ചൈവ കേശവ .
പരം ന ശസ്ത്രസങ്ഗ്രാമം കരിഷ്യാമി ത്വയാ സഹ .. 48.11 ..
വദതോ ദാനവേന്ദ്രസ്യ ന ചുകോപ സ കേശവഃ .
അയുധ്യമാനം തം ദൃഷ്ട്വാ ചിന്തയാമാസ ദാനവഃ .. 48.12 ..
ദ്വന്ദ്വയുദ്ധം കരിഷ്യാമി നിശ്ചിത്യ യുയുധേ നൃപ .
സ കൃഷ്ണേന പദാക്ഷിപ്തഃ പതിതഃ പൃഥിവീതലേ .. 48.13 ..
മുഹൂർതാത്സ സമാശ്വസ്യ ഉത്ഥായേദം വ്യചിന്തയത് .
അശക്തോ ദ്വന്ദ്വയുദ്ധായ തതഃ സാമ പ്രയുക്തവാൻ .
പാണിഭ്യാം സമ്പുടം കൃത്വാ സാഷ്ടാങ്ഗം പ്രണതഃ ശുചിഃ .. 48.14 ..

അന്ധക ഉവാച -
ജയ കൃഷ്ണായ ഹരയേ വിഷ്ണവേ ജിഷ്ണവേ നമഃ .
ഹൃഷീകേശ ജഗദ്ധാത്രേ അച്യുതായ മഹാത്മനേ .. 48.15 ..
നമഃ പങ്കജനാഭായ നമഃ പങ്കജമാലിനേ .
ജനാർദനായ ശ്രീശായ ശ്രീപതേ പീതവാസസേ .. 48.16 ..
ഗോവിന്ദായ നമോ നിത്യം നമോ ജലധിശായിനേ .
നമഃ കരാലവക്ത്രായ നരസിംഹായ നാദിനേ .. 48.17 ..
ശാർങ്ഗിണേ സിതവർണായ ശങ്ഖചക്രഗദാഭൃതേ .
നമോ വാമനരൂപായ യജ്ഞരൂപായ തേ നമഃ .. 48.18 ..
നമോ വരാഹരൂപായ ക്രാന്തലോകത്രയായ ച .

വ്യാപ്താശേഷദിഗന്തായ കേശവായ നമോനമഃ .. 48.19 ..
വാസുദേവ നമസ്തുഭ്യം നമഃ കൈടഭനാശിനേ .
ലക്ഷ്മ്യാലയ സുരശ്രേഷ്ഠ നമസ്തേ സുരനായക .. 48.20 ..
വിഷ്ണോർദേവാധിദേവസ്യ പ്രമാണം യേഽപി കുർവതേ .
പ്രജാപതേർജഗദ്ധാതുസ്തേഷാമപി നമാമ്യഹമ് .. 48.21 ..
സമസ്തഭൂതദേവസ്യ വാസുദേവസ്യ ധീമതഃ .
പ്രണാമം യേ പ്രകുർവന്തി തേഷാമപി നമാമ്യഹമ് .. 48.22 ..
തസ്യ യജ്ഞവരാഹസ്യ വിഷ്ണോരമിതതേജസഃ .
പ്രണാമം യേ പ്രകുർവന്തി തേഷാമപി നമാമ്യഹമ് .. 48.23 ..
ഗുണാനാം ഹി നിധാനായ നമസ്തേഽസ്തു പുനഃപുനഃ .
കാരുണ്യാമ്ബുനിധേ ദേവ സർവഭക്തിപ്രിയായ ച .. 48.24 ..

ശ്രീഭഗവാനുവാച -
തുഷ്ടസ്തേ ദാനവേന്ദ്രാഹം വരം വൃണു യഥേപ്സിതമ് .
ദദാമി തേ വരം നൂനമപി ത്രൈലോക്യദുർലഭമ് .. 48.25 ..

അന്ധക ഉവാച -
യദി തുഷ്ടോഽസി മേ ദേവ വരം ദാസ്യസി ചേപ്സിതമ് .
തദാ ദദസ്വ മേ ദേവ യുദ്ധം പരമശോഭനമ് .
അവദ്ധസ്തപൂതോ യേനാഹം ലോകാൻഗന്താസ്മി ശോഭനാൻ .. 48.26 ..

ശ്രീഭഗവാനുവാച -
കഥം ദദാമി തേ യുദ്ധം തോഷിതോഽഹം ത്വയാ പുനഃ .
ന ത്വാം തു പ്രഭവേത്കോപഃ കഥം യുധ്യാമി തേഽന്ധക .. 48.27 ..
യദി തേ വർതതേ ബുദ്ധിര്യുദ്ധം പ്രതി ന സംശയഃ .
തതോ ഗച്ഛസ്വ യുദ്ധായ ദേവം പ്രതി മഹേശ്വരമ് .. 48.28 ..

അന്ധക ഉവാച -
ന തത്ര സിധ്യതേ കാര്യം ദേവം പ്രതി മഹേശ്വരമ് .. 48.29 ..

ശ്രീഭഗവാനുവാച -
പുത്ര ത്വം ശിഖരം ഗത്വാ ധൂനയസ്വ ബലേന ച .. 48.30 ..
വിധൂതേ തത്ര ദേവേശഃ കോപം കർതാ സുദാരുണമ് .
കോപിതഃ ശങ്കരോ രൗദ്രം യുദ്ധം ദാസ്യതി ദാനവ .. 48.31 ..
വിഷ്ണുവാക്യാദസൗ പാപോ ഗതോ യത്ര മഹേശ്വരഃ .
കൈലാസശിഖരം പ്രാപ്യ ധുനോതി സ്മ മുഹുർമുഹുഃ .. 48.32 ..
ധൂനിതേ തത്ര ശിഖരേ കമ്പിതം ഭുവനത്രയമ് .
നിപേതുഃ ശിഖരാഗ്രാണി കമ്പമാനാന്യനേകശഃ .. 48.33 ..
ചത്വാരഃ സാഗരാഃ ക്ഷിപ്രമേകീഭൂതാ മഹീപതേ .
നിപേതുരുൽകാപാതാശ്ച പാദപാ അപ്യനേകശഃ .. 48.34 ..
ഉമയാ സഹിതോ ദേവോ വിസ്മയം പരമം ഗതഃ .
ഗാഢമാലിങ്ഗ്യ ഗിരിജാ ദേവം വചനമബ്രവീത് .. 48.35 ..
കിമർഥം കമ്പതേ ശൈലഃ കിമർഥം കമ്പതേ ധരാ .
കിമർഥം കമ്പതേ നാഗോ മർത്യഃ പാതാലമേവ ച .
കിം വാ യുഗക്ഷയോ ദേവ തന്മമാഖ്യാതുമർഹസി .. 48.36 ..

ഈശ്വര ഉവാച -
കസ്യൈഷാ ദുർമതിർജാതാ ക്ഷിപ്തഃ സർപമുഖേ കരഃ .
ലലാടേ ച കൃതം വർമ സ യാസ്യതി യമാലയമ് .. 48.37 ..
കൈലാസമാശ്രിതോ യേന സുപ്തോഽഹം യേന ബോധിതഃ .
തം വധിഷ്യേ ന സന്ദേഹഃ സമ്മുഖോ വാ ഭവേദ്യദി .. 48.38 ..
ചിന്തയാമാസ ദേവേശോ ഹ്യന്ധകോഽയം ന സംശയഃ .
ഉപായം ചിന്തയാമാസ യേനാസൗ വധ്യതേ ക്ഷണാത് .. 48.39 ..
ആഗതാശ്ച സുരാഃ സർവേ ബ്രഹ്മാദ്യാ വസുഭിഃ സഹ .
രഥം ദേവമയം കൃത്വാ സർവലക്ഷണസംയുതമ് .. 48.40 ..
കേചിദ്ദേവാഃ സ്ഥിതാശ്ചക്രേ കേചിത്തുണ്ഡാഗ്രപാർശ്വയോഃ .
കേചിന്നാഭ്യാം സ്ഥിതാ ദേവാഃ കേചിദ്ധുര്യേഷു സംസ്ഥിതാഃ .. 48.41 ..
ധുരീഷു നിശ്ചലാഃ കേചിത്കേചിദ്യൂപേഷു സംസ്ഥിതാഃ .
കേചിത്സ്യന്ദനസംസ്തമ്ഭാഃ കേചിത്സ്യന്ദനവേഷ്ടകാഃ .. 48.42 ..
ആമലസാരകേഽന്യേഽപി അന്യേഽപി കലശേ സ്ഥിതാഃ .

രിപോർഭയംകരം ദിവ്യം ധ്വജമാലാദിശോഭിതമ് .. 48.43 ..
രഥം ദേവമയം കൃത്വാ തമാരൂഢോ ജഗദ്ഗുരുഃ .
നിര്യയൗ ദാനവോ യത്ര കോപാവിഷ്ടോ മഹേശ്വരഃ .. 48.44 ..
തിഷ്ഠ തിഷ്ഠേത്യുവാചാഥ ക്വ പ്രയാസ്യസി ദുർമതേ .
ശരാസനം കരേ ഗൃഹ്യ ശരാംശ്ചിക്ഷേപ ദാനവേ .. 48.45 ..
ദാനവേഽധിഷ്ഠിതേ യുദ്ധേ ശരൈശ്ചിച്ഛേദ സായകാൻ .
ശരാസനേണ തത്രൈവ അന്ധകശ്ഛരാദിതസ്തദാ .. 48.46 ..
ന തത്ര ദൃശ്യതേ സൂര്യോ നാകാശം ന ച ചന്ദ്രമാഃ .
ആഗ്നേയമസ്ത്രം വ്യസൃജദ്ദാനവോഽപി ശിവം പ്രതി .. 48.47 ..
ദഹ്യമാനാഃ ശരാങ്ഗാരൈസ്തത്രസുഃ സർവദേവതാഃ .
രക്ഷ രക്ഷ മഹാദേവ ദഹ്യമാനാംസ്തു ദാനവാത് .. 48.48 ..
തതോ ദേവാധിദേവോഽസൗ വാരുണാസ്ത്രമയോജയത് .
വാരുണാസ്ത്രേണ നിമിഷാദാഗ്നേയം നാശിതം തദാ .. 48.49 ..
ദാനവേന തദാ മുക്തം വായവ്യാസ്ത്രം രണാജിരേ .
വാരുണം ച ഗതം താത വായവ്യാസ്ത്രവിനാശിതമ് .. 48.50 ..
ദേവോ വ്യസർജയത്സാർപം ക്രോധാവിഷ്ടേന ചേതസാ .
മാരുതം നാശിതം ബാണൈഃ സർപൈസ്തത്ര ന സംശയഃ .. 48.51 ..
ദാനവേന തതോ മുക്തം ഗരുഡാസ്ത്രം ച ലീലയാ .
ഗാരുഡാസ്ത്രം ച തദ്ദൃഷ്ട്വാ സാർപം നൈവ വ്യദൃശ്യത .. 48.52 ..
തതോ ദേവാധിദേവേന നാരസിംഹം വിസർജിതമ് .
നാരസിംഹാസ്ത്രബാണേന ഗാരുഡാസ്ത്രം പ്രശാമിതമ് .. 48.53 ..
അസ്ത്രമസ്ത്രേണ ശമ്യേത ന ബാധ്യേത പരസ്പരമ് .
മഹദ്യുദ്ധമഭൂത്താതസുരാസുരഭയംകരമ് .. 48.54 ..
ചക്രനാലീകനാരാചൈസ്തോമരൈഃ ഖഡ്ഗമുദ്ഗരൈഃ .
വത്സദന്തൈസ്തഥാ ഭല്ലൈഃ കർണികാരൈശ്ച ശോഭനൈഃ .. 48.55 ..
ഏവം ന ശക്യതേ ഹന്തും ദാനവോ വിവിധായുധൈഃ .
തദാ ജ്വാലാകരാലാശ്ച ഖഡ്ഗനാരാചതോമരാഃ .. 48.56 ..
വൃഷാങ്കേന വിമുക്താസ്തു സമരേ ദാനവം പ്രതി .
ന സംസ്പൃശന്തി ശസ്ത്രാണി ഗാത്രം ഗൗഢവധൂരിവ .. 48.57 ..
ആയുധാനി തതസ്ത്യക്ത്വാ ബാഹുയുദ്ധമുപസ്ഥിതൗ .

കരം കരേണ സംഗൃഹ്യ പ്രഹരന്തൗ സ്വമുഷ്ടിഭിഃ .
രണപ്രയോഗൈര്യുധ്യന്തൗ യുയുധാതേ ശിവാന്ധകൗ .. 48.58 ..

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -
അന്ധകം പ്രതി ദേവേശശ്ചിന്തയാമാസ നിഗ്രഹമ് .
ഹനിഷ്യാമി ന സന്ദേഹോ ദുഷ്ടാത്മാനം ന സംശയഃ .. 48.59 ..
സ ശിവേന യദാ ക്ഷിപ്തഃ പതിതഃ പൃഥിവീതലേ .
ഊർധ്വബാഹുരധോവക്ത്രോ ദാനവോ നൃപസത്തമ .. 48.60 ..
ക്രോധാവിഷ്ടേന ദേവേശഃ സങ്ഗ്രാമേ ദേവശത്രുണാ .
കക്ഷയോഃ കുഹരേ ക്ഷിപ്ത്വാ ബന്ധേനാക്രമ്യ പീഡിതഃ .. 48.61 ..
നിസ്പന്ദശ്ചാഭവദ്ദേവോ മൂർച്ഛായുക്തോ മഹേശ്വരഃ .
മൂർച്ഛാപന്നം തു തം ജ്ഞാത്വാ ചിന്തയാമാസ ദാനവഃ .. 48.62 ..
ഹാഹാ കഷ്ടം കൃതം മേഽദ്യ ദുഷ്കൃതം പാപകർമണാ .
കിം കരോമി കഥം കർമ കസ്മിൻസ്ഥാനേ തു മോചയേ .. 48.63 ..
ഗൃഹീത്വാ ദേവമുത്സങ്ഗേ ഗതഃ കൈലാസപർവതമ് .
ശയ്യായാം ശങ്കരം ന്യസ്യ നിര്യയൗ ദൈത്യരാട്തതഃ .. 48.64 ..
ശയ്യായാം പതിതോ ദേവഃ പ്രപേദേ വേദനാം തതഃ .
താവദ്ദദർശ ചാത്മാനം സ്വകീയഭവനസ്ഥിതമ് .. 48.65 ..
പരാഭവഃ കൃതോ മദ്യം കഥം തേന ദുരാത്മനാ .
ക്രോധവേഗസമാവിഷ്ടോ നിര്യയൗ ദാനവം പ്രതി .. 48.66 ..
ആയസീം ലഗുഡീം ഗൃഹ്യ പ്രഭുർഭാരസഹസ്രജാമ് .
ദാനവം ച തതോ ദൃഷ്ട്വാ പ്രാക്ഷിപത്തസ്യ മൂർധനി .. 48.67 ..
ഖഡ്ഗേന താഡയാമാസ ദാനവഃ പ്രഹസന്രണേ .
ദേവേനാഥസ്മൃതം ചാസ്ത്രം കൗച്ഛേരാഖ്യം മഹാഹവേ .. 48.68 ..
ദീപ്യമാനം സമുത്സൃജ്യ ഹൃദയേ താഡിതഃ ക്ഷണാത് .
തതഃ സ താഡിതസ്തേന രുധിരോദ്ഗാരമുദ്വമൻ .. 48.69 ..
പതിതോഽധോമുഖോ ഭൂത്വാ തതഃ ശൂലേന ഭേദിതഃ .
പുനശ്ച ദേവദേവേന ശൂലേന ദ്വിദലീകൃതഃ .. 48.70 ..
ശൂലാഗ്രേഽസൗ സ്ഥിതഃ പാപോ ഭ്രാന്തവാംശ്ചക്രവത്തദാ .
യേ യേ ഭൂമ്യാം പതന്തി സ്മ തത്കായാദ്രക്തബിന്ദവഃ .. 48.71 ..

തേ തേ സർവേ സമുത്തസ്ഥുർദാനവാഃ ശാസ്ത്രപാണയഃ .
വ്യാകുലസ്തു തതോ ദേവോ ദാനവേന തരസ്വിനാ .. 48.72 ..
ദേവേനാഥ സ്മൃതാ ദുർഗാ ചാമുണ്ഡാ ഭീഷണാനനാ .
ആയാതാ ഭീഷണാകാരാ നാനായുധവിരാജിതാ .. 48.73 ..
മഹാദംഷ്ട്രാ മഹാകായാ പിങ്ഗാക്ഷീ ലമ്ബകർണികാ .
ആദേശോ ദീയതാം ദേവ കോ യാസ്യതി യമാലയമ് .. 48.74 ..

ഈശ്വര ഉവാച -
പിബാസ്യ രുധിരം ഭദ്രേ യഥേഷ്ടം ദാനവസ്യ ച .
നിപതദ്രുധിരം ഭൂമൗ ദുർഗേ ഗൃഹ്ണീഷ്വ മാചിരമ് .. 48.75 ..
നിഹന്മി ദാനവം യാവത്സാഹായ്യം കുരു സുന്ദരി .
ഏവമുക്താ തു സാ ദുർഗാ പപൗ ച രുധിരം തതഃ .. 48.76 ..
നിഹതാ ദാനവാഃ സർവേ ദേവേശേന സഹസ്രശഃ .
അന്ധകോഽപി ച താൻ ദൃഷ്ട്വാ ദാനവാനവനിം ഗതാൻ .
തതോ വാഗ്ഭിഃ പ്രതുഷ്ടാവ ദേവദേവം മഹേശ്വരമ് .. 48.77 ..

അന്ധക ഉവാച -
ജയസ്വ ദേവദേവേശ ഉമാർധാർധാശരീരധൃക് .
നമസ്തേ ദേവദേവേശ സർവായ ത്രിഗുണാത്മനേ .. 48.78 ..
വൃഷഭാസനമാരൂഢ ശശാങ്കകൃതശേഖര .
ജയ ഖട്വാങ്ഗഹസ്തായ ഗങ്ഗാധര നമോഽസ്തു തേ .. 48.79 ..
നമോ ഡമരുഹസ്തായ നമഃ കപാലമാലിനേ .
സ്മരദേഹവിനാശായ മഹേശായ നമോഽസ്തു തേ .. 48.80 ..
പൂഷ്ണോ ദന്തനിപാതായ ഗണനാഥായ തേ നമഃ .
ജയ സ്വരൂപദേഹായ അരൂപബഹുരൂപിണേ .. 48.81 ..
ഉത്തമാങ്ഗവിനാശായ വിരിഞ്ചേരപി ശങ്കര .
ശ്മശാനവാസിനേ നിത്യം നിത്യം ഭൈരവരൂപിണേ .. 48.82 ..
ത്വം സർവഗോഽസി ത്വം കർതാ ത്വം ഹർതാ നാന്യ ഏവ ച .
ത്വം ഭൂമിസ്ത്വം ദിശശ്ചൈവ ത്വം ഗുരുർഭാർഗവസ്തഥാ .. 48.83 ..
സൗരിസ്ത്വം ദേവദേവേശ ഭൂമിപുത്രസ്തഥൈവ ച .

ഋക്ഷഗ്രഹാദികം സർവം യദ്ദൃശ്യം തത്ത്വമേവ ച .. 48.84 ..
ഏവം സ്തുതിം തദാ കൃത്വാ ദേവം പ്രതി സ ദാനവഃ .
സംഹതാഭ്യാം തു പാണിഭ്യാം പ്രണനാമ മഹേശ്വരമ് .. 48.85 ..

ഈശ്വര ഉവാച -
സാധു സാധു മഹാസത്ത്വ വരം യാചസ്വ ദാനവ .
ദാതാഹം യാചകസ്ത്വം ഹി ദദാമീഹ യഥേപ്സിതമ് .. 48.86 ..

അന്ധക ഉവാച -
യദി തുഷ്ടോഽസി ദേവേശ യദി ദേയോ വരോ മമ .
തദാത്മസദൃശോഽഹം തേ കർതവ്യോ നാപരോ വരഃ .. 48.87 ..
ഭസ്മീ ജടീ ത്രിനേത്രീ ച ത്രിശൂലീ ച ചതുർഭുജഃ .
വ്യാഘ്രചർമോത്തരീയശ്ച നാഗയജ്ഞോപവീതകഃ .. 48.88 ..
ഏതദിച്ഛാമ്യഹം സർവം യദി തുഷ്ടോ മഹേശ്വര .. 48.89 ..

ഈശ്വര ഉവാച -
ദദാമി തേ വരം ഹ്യദ്യ യസ്ത്വയാ യാചിതോഽനഘ .
ഗണേഷു മേ സ്ഥിതഃ പുത്ര ഭൃങ്ഗീശസ്ത്വം ഭവിഷ്യസി .. 48.90 ..

.. ഇതി ശ്രീസ്കാന്ദേ മഹാപുരാണ ഏകാശീതിസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പഞ്ചമ ആവന്ത്യഖണ്ഡേ രേവാഖണ്ഡേഽന്ധകവധതദ്വരപ്രദാനവർണനം നാമാഷ്ടചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_5_(അവന്തീഖണ്ഡഃ)/രേവാ_ഖണ്ഡമ്/അധ്യായഃ_048&oldid=267082" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്